حضرت امیر المؤمنین علی ع:
دانش، میراثی گرانبها و آداب، زیورهای همیشه تازه و اندیشه، آینه‌ای شفاف است.

اذان ظهر: ۱۲:۱۸ غروب آفتاب: ۱۷:۵۱
اذان مغرب: ۱۸:۱۰ نیمه شب شرعی: ۲۳:۳۶
اذان صبح فردا: ۵:۲۰ طلوع آفتاب فردا: ۶:۴۴

روزنامه اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی

همشهری

چهارشنبه ۲ اسفند ۱۴۰۲ ■ سال سی‌ودوم ■ شماره ۹۰۳۴

مهار تورم و رشد تولید

پذیرش آگهی: ۸۴۳۲۱۰۰۰
چاپ: همشهری
تلفن: ۴۸۰۷۵۰۰۰

توزیع و اشتراک:
موسسه نشرگستر امروز نوین
تلفن: ۹۱۳۰۴۱۴۲

دفتر مرکزی: تهران، خیابان ولیعصر (عج)، کوچه شهید سید کمال قریشی، شماره ۱۴
کدپستی ۴۵۹۵۶-۱۹۶۶۶ ■ تهران، صندوق پستی ۱۹۳۹۵/۵۴۴۶
تلفن: ۲۳۰۲۳۰۰۰، نمابر: ۲۲۰۴۶۰۶۷

همشهری: www.hamshahrionline.ir
سایت روزنامه: newspaper.hamshahrionline.ir

صاحب امتیاز: مؤسسه همشهری
مدیر مسئول: محسن مهدیان
سردبیر: دانیال معمار
دبیر تحریریه: مهدی علیپور
معاون سردبیر: شهرام فرهنگی، علی عمادی، شاهین امین، حامد فوقانی، پروانه بهرام‌نژاد
مدیر فنی: حامد یزدانی
مدیر هنری: مهدی سلامی
دبیر عکس: فرشاد عباسی

سیاسی و دیپلماتیک: مدیر: حسین ارجلو
شهرنگار: مدیر: سیمین براداران
دبیر: فهیمه طباطبایی
اقتصاد: مدیر: محسن امین
دبیر: مریم موسی‌پور
تماشاگر: مدیر: امیرمحمد یعقوب‌پور
دبیر: لیلی خرسند
ایرانشهر: دبیر: زهرا عباسی

تندرستی: مدیر: عیسی محمدی
دبیر: مریم سرخوش
سرنخ: مدیر: جواد عزیزی
دبیر: محمد جعفری
دانستنیها: دبیر: ساسان شادمان
سرزمین من: مدیر: محمد باریکانی
دبیر: مهلا داریان
فرهنگ‌شهر: دبیر: علی ترابی

گزارش: مدیر: مسعود میر
دبیر: فاطمه عسگری‌نیا
۲۴ (سینما و تلویزیون): مدیر: سعید مروتی
دبیر: علیرضا محمودی
روز هفتم: دبیر: مریم باقرپور
صفحه آخر: دبیر: جواد نصرتی
طرح و گرافیک: دبیر: محمدعلی حلیمی

حافظ

ز عشق ناتمام ما جمال یار، مستغنی است
به آب و رنگ و خال و خط، چه حاجت روی زیبا را؟

صفحه آخر

دغدغه

به بهانه ۲۱ فوریه، روز زبان مادری

زبان رنگارنگ مادری

سیدسروش طباطبایی‌پور

من، زبان مادری شما هستم؛ زنده، پویا و بلند با اندازه تاریخ! من همانی هستم که والدین شما، در بدو تولد، با واژگان آن به شما مهر ورزیدند؛ همانی که شما نیز تا به کلام آمدید، افکار و اندیشه‌هایتان را بر این اسب چموش، سوار کردید و عطرافشان، به این سوی و آن سوی، راندید!

در طول تاریخ، به من نیز چون شما بی‌مهری شد، اما به همت شما و نیاکانتان، ماندم و روزبه‌روز، به روزتر، امروزی‌تر و مدرن‌تر شدم و با گوشت و پوست و خون شما عجین!

در اوج شادی و امید، اما من نگرانم! نگرانی‌ام این است که در ایران باشکوه، همان‌قدر که کوه‌هایش، در کنار دشت‌هایش و دریاهایش در کنار کویرهایش، زیبا و دیدنی است، من نیز متنوع و رنگارنگ هستم؛ سبز و آبی و نیلوفری و سرخ! در جایی از این سرزمین، مرا به کردی و ترکی نمایان می‌کنند و در جایی به فارسی! آن هم با لهجه‌های شیرین یزدی، اصفهانی و شیرازی! همانگونه که اگر سراسر ایران، کویر شود، یا دریا و کوه و جنگل گردد، ویرانی به بار خواهد آمد، اگر تنوع مرا هم از من بگیرید، هویت انسانی این سرزمین، غروب خواهد کرد. همانگونه که سرپوش‌ها، تن‌پوش‌ها و پاپوش‌های کردی، لری و عربی، چشمان شما را رنگارنگ می‌کنند، تنوع من نیز روحتان را می‌نوازد. اصلاً مگر شما ایرانیان، سرزمینتان را چهار فصل نمی‌پسندید؟ من نیز اگر چهار که نه، چهل زبان و چهارصد گویش و چهارهزار لهجه باشم، جهان شما را به رقص وا خواهم داشت!

به افتخار من، امروز را روز جهانی زبان مادری نامیده‌اند؛ به این بهانه، زبان مادریتان را فراموش نکنید، لهجه شیرینتان را در مدرسه، اداره و کوی و برزن، پنهان نکنید! به‌خودتان و زبان مادری منحصربه‌فردتان افتخار کنید و به‌جای محدودکردن، آن را منتشر کنید!

قهوه رایگان، علاج خواب رانندگان؟

چند وقت پیش بود که پلیس راهور پیشنهاد داد در جاده‌ها بین رانندگان تخمه شور توزیع کنند تا با تخمه شکستن خواب از سرشان بپرد و تصادف نکنند! حالا هم رئیس سازمان امداد و نجات هلال احمر پیشنهاد غافلگیرکننده‌ای داده که برای کاهش تصادفات جاده‌ای به رانندگان قهوه مجانی یا نوشابه خاص با کافئین بالا تولید کنند و به رانندگان در جاده‌ها بدهند تا دچار خواب آلودگی نشوند.

از بحث ماده ۱۸۰ قانون آیین‌نامه راهنمایی و رانندگی که خوردن و آشامیدن را در هنگام رانندگی خلاف دانسته و از اینکه اگر قهوه داغ بریزد روی راننده اتفاقا بیشتر موجب تصادف می‌شود که بگذریم، این سؤال مطرح می‌شود که آیا واقعا با ۲ تن تخمه یا قهوه و نوشابه کافئین‌دار مشکل تصادفات جاده‌ای حل می‌شود؟

حتما شما هم به‌عنوان افرادی که در این کشور زندگی می‌کنید از آمار بالای تصادفات جاده‌ای و تلفات ناشی از آن مطلع هستید. وضعیت راه‌ها و جاده‌ها در بسیاری از نقاط کشور و گردنه‌های خطرناک، می‌تواند یکی از عوامل اصلی بروز این تصادفات باشد. در کنار این عامل مهم می‌توان ناکارآمدی، قدیمی شدن و مناسب و مقاوم نبودن خودروها را هم اضافه کرد و علاوه بر اینها، زیاد دیده شده که عامل تصادف را خطای راننده دانسته‌اند. خطایی که ممکن است به‌علت خواب‌آلودگی رخ بدهد. عوامل تصادف در همه کشورها همین‌هاست اما در کشورهای توسعه‌یافته جاده‌ها به سرعت مرمت و راه‌ها مناسب‌سازی می‌شوند و خودروها معمولا استاندارد بوده و به راحتی در تصادف جمع نمی‌شوند. برخی از خودروها هم هوشمند و دارای سنسوری هستند که تشخیص می‌دهد راننده خواب‌آلود است یا ماشین دارد از جاده منحرف می‌شود و در نتیجه با اخطار از بروز تصادف جلوگیری می‌شود. مهم‌تر از همه اینها، خود رانندگان هستند که با رعایت نکاتی ساده می‌توانند از وقوع حادثه جلوگیری کنند مثل اینکه قبل از رانندگی خواب و استراحت کافی داشته باشند، داروها یا خوراکی‌های خواب‌آور نخورده باشند و حواس‌شان باشد که تهویه مناسب و هوای تازه در کابین خودرو جریان داشته باشد. در نتیجه بهتر است به جای مطرح کردن پیشنهادهایی مثل توزیع تخمه و قهوه و نوشابه بین رانندگان که یک راه‌حل موقت و گذراست، مسئولان به وضعیت راه‌ها و خودروها توجه بیشتری کنند و به رانندگان هم آموزش دهند و فرهنگسازی کنند که نکات ایمنی را سرسری نگیرند تا تصادفی رخ ندهد.

اول معاینه، بعد سفر

چیزی تا تعطیلات عید نوروز نمانده و این چند روز تعطیلی هم جان می‌دهد برای یک سفر درست و حسابی. خیلی‌ها از یک‌ماه پیش بلیت هواپیما، قطار و اتوبوس‌شان را رزرو کرده‌اند و خیلی‌ها هم ترجیح می‌دهند با خودروی شخصی‌شان بزنند به دل جاده. اما امسال یک چیزی فرق کرده و آن هم این است که بدون برگه معاینه فنی نمی‌توانید جایی بروید چون نوروز ۱۴۰۳ پلیس از تردد تمامی وسایل نقلیه‌ای که برگه معاینه فنی نداشته باشند، جلوگیری می‌کند؛ یعنی اگر شما از آن دسته افرادی هستید که تاریخ معاینه فنی خودروی‌تان گذشته و هنوز برای گرفتنش اقدامی نکرده‌اید، بدانید که یا توی جاده یا در شهر مقصد بالاخره گیر می‌افتید و ماشین‌تان توقیف می‌شود. آن وقت شما می‌مانید و بار و بندیل سفر بدون ماشین. پس هرچه زودتر برای گرفتن معاینه فنی اقدام کنید و برای اینکه یک صبح تا ظهر توی صف نمانید، می‌توانید اول به‌صورت آنلاین نوبت بگیرید و بعد به یکی از مراکز معاینه فنی بروید.

یادروز

میلاد حضرت علی‌اکبر ع

سزاوارترین

معروف است که معاویه هنگام خلافت از اطرافیانش پرس‌وجو می‌کرد؛ «شایسته‌ترین فرد برای خلافت کیست؟» و اطرافیان همه می‌گفتند: «تو، ای معاویه!» اما خود معاویه جواب دیگری داشت. او مزورانه گفته بود: «سزاوارتر برای خلافت علی‌اکبر حسین(ع) است که جدش رسول خداست. شجاعت از بنی‌هاشم دارد و سخاوت از بنی‌امیه و جمال، فخر و فخامت از ثقیف».

علی‌اکبر، بزرگ‌ترین نوه امام علی(ع)، از همان لحظه تولد به پیامبر(ص) شباهت داشت. این را خود امام علی(ع) گفته بود. ۲۸ سال بعد هم، مردم کوفه تأیید کرده بودند. وقتی علی‌اکبر به میدان رفته بود، بعضی پیرمردهای سپاه ابن‌سعد، پایشان لرزیده بود که نکند این خود پیامبر(ص) است که روبه‌رویشان ایستاده. معروف است که مردم مدینه وقتی دلشان برای پیامبر(ص) تنگ می‌شد، به دیدار او می‌آمدند.

لیلا، مادر علی‌اکبر، از طرف مادر نسبی به امیه می‌رساند و از طرف پدر به عروه‌بن‌مسعود ثقفی که می‌گفتند شبیه‌ترین مردم به عیسی(ع) بوده. در ماجرای کربلا، دشمن، همین نسبت خانوادگی را بهانه کرد و همانطور که به عباس(ع)، به علی‌اکبر هم پیشنهاد امان‌نامه داد، اما علی‌اکبر همان اول فریاد زده بود: «من نسب به پیامبر(ص) می‌برم. افتخار من قرابت با رسول خداست. باقی همه هیچ».

شب عاشورا، وقتی امام حسین(ع) یارانش را جمع کرد و به آنها گفت که جانشان را بردارند و بروند، نخستین کسی که حرف زد، علی‌اکبر بود. بلند شد، به امام و پدرش سلام داد، بعد گفت: «جهان بدون تو خالی است، زندگی بدون تو بی‌معناست، دنیا پس از تو نباشد».

جدول اعداد | ۴۷۰۶

اعداد ۱ تا ۹ را طوری در خانه‌های سفید قرار دهید که هر رقم در سطرها، ستون‌ها و مربع‌های کوچک ۳ در ۳ یک‌بار دیده شود. پاسخ‌ها در ادامه آمده است.

ساده

۲								۵
۶	۸						۱	۷
	۷		۱		۹		۳	
		۲	۵	۶	۴	۷		
		۳	۹	۲	۸	۱		
	۴		۳		۷		۶	
۸	۱						۵	۴
۳								۱

سخت

۸			۷					
		۶		۱	۲			
۷						۲	۳	
					۶			۹
	۷						۸	
۱			۸					
	۹	۳						۱
			۴	۹		۸		
					۷			۶

متوسط

	۷	۲					۵	
۹				۶		۸		
	۳				۷	۲		۴
			۱				۹	۳
۲	۱				۶			
۱		۵	۳				۴	
		۸		۴				۱
	۲					۹	۷	

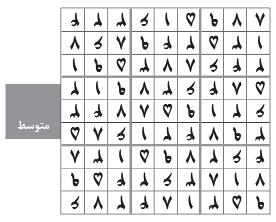
متوسط

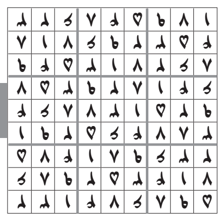
ساده

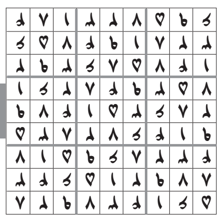
سخت

جدول ۹۰۳۴

افقی:

۱ - مدرک کارشناسی - تصویر - قصه‌گو
۲ - فریاد شادی - قادر - جلادهنده کفش
۳ - کیفر - پوسیده - از قدیمی‌ترین سالن‌های تئاتر تهران
۴ - تندرستی - دوا - مقابل روز
۵ - آزادگان - هدایت کننده - مذکر
۶ - گرداگرد دهان - بازپرس - چهارگانه
۷ - دعای بد - شیشه آزمایشگاهی - ناشنوا
۸ - ماهی استخوانی خلیج‌فارس - طبیعت - فانی و ناپایدار
۹ - فرومایه - استفراغ - از شاگردان میرعماد خوشنویس
۱۰ - بزرگ‌ترین سرخرگ بدن - از انواع تراش‌های الماس در جواهرسازی - آخرین یک‌رقمی
۱۱ - رب‌النوع خورشید در مصر باستان - نوعی سینمای مستند و بداهه - اهل نیست
۱۲ - نشانه جمع - مثل و مانند - شناکردن
۱۳ - برخوردار از نعمت - تابع - ناموراه
۱۴ - واحدی برای اندازه‌گیری زاویه - پیوسته - انگشت چهارم دست
۱۵ - از ارزهای دیجیتال - نیتروژن - فاقد تجربه لازم

عمودی:

۱ - از کشورهای عضو بلوک شرق در دوران جنگ سرد - جنگ‌افزاری شبیه شمشیر - مخفف اگر
۲ - درنده جنگلی - نویسنده ایرانی رمان فرشته‌ها بوی پرتقال می‌دهند
۳ - جملگی - سازمان جهانی خواربار و کشاورزی - بلوز زنانه بی‌آستین
۴ - یک و یک - شهری در فارس - دارای ذهن آگاه و پویا
۵ - زبان رسمی ایرانیان - به‌دنبال هم قرار گرفتن
۶ - ساز و برگ زین اسب - شلوارک ورزش باستانی - علم شعبده
۷ - فیلم کابویی - روزانه - در خود فرورفتن
۸ - قوم حضرت هود(ع) - از وزارتخانه‌های جمهوری اسلامی ایران - دورافتاده
۹ - از جشنواره‌های باشکوه سینما - کشاورز - خلاص و نجات
۱۰ - نامی پسرانه - نشان تجاری کالا - محله
۱۱ - طبیعی و معمولی - مذهب بومی ژاپن
۱۲ - ماتم‌زده - اندازه و مقدار - رایحه
۱۳ - ثروت و دارایی - برای بیان لزوم گفته می‌شود - خبرگزاری کار ایران
۱۴ - تابلویی زیبا اثر هنرمندانه آنری روسو، نقاش فرانسوی - کاخ
۱۵ - خاک سرخ - خدای هندو - حمل‌ونقل نیروها به وسیله هلی کوپتر

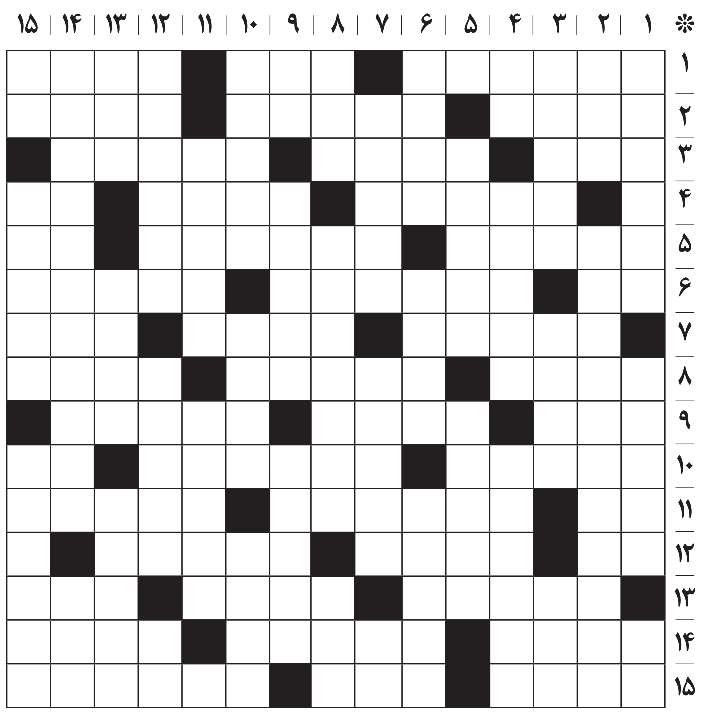

حل جدول شماره ۹۰۳۳

❋	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱	ج	گ	ر	■	م	ع	ل	م	■	د	ن	ا	■	م	چ
۲	ع	ش	ا	ق	ن	ا	م	ه	■	م	س	ت	ط	ی	ل
۳	ب	ت	■	ب	ب	ر	■	ر	و	د	ب	ا	ر	■	ف
۴	ه	ا	م	ل	ت	■	ا	س	ا	م	■	ن	ب	ا	ت
۵	ت	س	م	ه	■	م	س	ت	ق	ی	م	■	ن	ب	ی
۶	ق	ب	ا	■	ا	س	ک	ا	ف	■	ح	و	ا	س	■
۷	س	■	س	خ	ن	ر	ا	ن	■	ج	ا	ن	ک	ا	ه
۸	ی	ا	■	ت	ه	و	ر	■	س	و	س	و	■	ل	و
۹	م	ت	ب	ا	د	ر	■	د	ا	ر	ب	س	ت	■	ش
۱۰	■	خ	ا	م	ا	■	ب	ی	ر	ا	ه	■	خ	ش	ن
۱۱	ک	ا	م	■	م	ت	ن	ا	و	ب	■	م	ل	ن	گ
۱۲	ا	ذ	ا	ن	■	ش	ا	س	ی	■	م	ح	ف	و	ظ
۱۳	ر	■	ک	ا	ف	ی	ن	ت	■	ک	و	د	■	ا	ر
۱۴	ب	ر	و	ک	ل	ی	■	ا	د	م	ر	ب	ا	ی	ی
۱۵	ن	ه	■	س	ج	ع	■	ز	ی	ا	د	■	ل	ی	ف

گروه مجلات همشهری برگزار می‌کند:
رونمایی از مجله همشهری داستان با موضوع پدر
داستان پدر
چهارشنبه ۲ اسفند ۱۴۰۲
ساعت ۱۶ تا ۱۸
با حضور:
راضیه تجار
نویسنده و مدرس داستان نویسی
ناصر فیض
شاعر و طنزپرداز
مصلای تهران، شبستان اصلی
غرفه موسسه همشهری
حضور در نشست برای همه علاقه‌مندان آزاد است

گروه مجلات همشهری برگزار می‌کند:
رونمایی از مجله همشهری دانستنیها با موضوع نجوم
کاوش در آسمان
چهارشنبه ۲ اسفند ۱۴۰۲
ساعت ۹:۳۰ تا ۱۰:۳۰
با حضور:
دکتر علی‌اکبر صالحی
و جمعی از روزنامه نگاران حوزه علم نجوم
مصلای تهران، شبستان اصلی
غرفه موسسه همشهری
حضور در نشست برای همه علاقه‌مندان آزاد است

دانستنیها
چرا باید نجوم بیاموزیم
کاوش در آسمان